

selvværdsfølelse. De oplever i højere grad at være en del af det samfundsmæssige fællesskab – at ”føle sig hjemme hos sig selv”, som en af patienterne udtrykte det.

3. Interaktionen får betydning for de mennesker, der er involveret i arbejdet. De frivillige oplever, at der er brug for dem, at de har en funktion og kan bidrage positivt. De er nødvendige aktører. De kan undertiden opfattes som rollemodeller.
4. Der opnås en bedre gensidig forståelse og solidaritet mellem deltagerne - i og med det fælles ansvar, de oplever at have, i forhold til et fælles anliggende. De lærer af hinanden og opdager nye aspekter af både de andres og deres egen tradition.
5. Samarbejdet får betydning på græsrodsniveau: Andre mennesker i samfundet ser, at der er sammenhæng mellem ord og handling hos aktørerne. Samtidig registrerer de, at det sker på tværs af kulturelle og religiøse forskelle, at der er fællesskab og sammenhold mellem dem. OS-DEM opdelingen modvirkes.
6. Den fælles praksis fører på en naturlig måde til refleksioner over sjælesorg og social etik indenfor de forskellige religiøse traditioner. Der har således udviklet sig en islamisk omsorgs- eller sjælesorgsteologi, udsprunget af den europæiske kontekst og inspireret af den kristne tradition og teologi.
Ved at have et socialt, medmenneskeligt engagement tilfælles, ved at være optaget af mennesker, bliver de religiøse og kulturelle forskelle mindre betydningsfulde og lettere at forholde sig til. Fordomme og negative holdninger til ’de andre’ kan forsvinde. Respekt for den andens ligeværdighed træder i stedet.

Islamisk-Kristent Studiecenter (IKS) blev startet i maj 1996 af en gruppe *kristne og muslimer i fællesskab*, som et slags fristed, hvor muslimer og kristne kunne føle sig trygge og respekterede, tale åbent med hinanden og samarbejde omkring forskellige projekter. Centrets bestyrelse har lige siden starten bestået af et lige antal kristne og muslimer. IKS støttes i dag økonomisk af en række kristne og muslimske menigheder og organisationer, foreninger og enkeltpersoner, der har interesse i centrets formål.

I mange år var der brug for undervisning, oplysning, rådgivning og debatter om islam og forholdet mellem islam og kristendom. I dag foregår disse aktiviteter mange andre steder, og centret arbejder nu mest med sociale og diakonale fælles projekter, praksisorienterede studiegrupper, studierejser samt udgivelse af tidsskrift.

Imam og præst fra IKS i Vestre Fængsels sygeafdeling

Interaktionen, dia-praksis, det at arbejde sammen omkring fælles konkrete opgaver med fælles mål er i stigende grad blevet det fundament, hvorpå IKS udvikler relationer og fællesskab, ikke blot internt

blandt aktørerne, men også blandt mennesker i samfundet.

Ved at skabe et fælles socialt rum for interaktion søger vi at opnå en gensidig tillid og samhørighed, der får videre betydning for sameksistensen i samfundet.

IKS er fokuseret på tre konkrete projektområder, som hænger tæt sammen: ligebehandlingsarbejde, omsorgsarbejde på sundhedsområdet (Etnisk Ressourceteam) og arbejde med indsatte og eksindsatte unge (Katalysator).

Fire af IKS' seks bestyrelsesmedlemmer er nu ansat i fængsels- og sundhedsvæsenet: to fængselsimamer og undertegnede fængselspræst i Københavns Fængsler samt en hospitalsimam/koordinator af Etnisk Ressourceteam på de forskellige hospitaler.

IKS på hospital og i fængsel

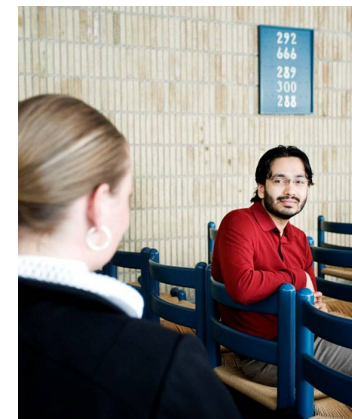
Mange patienter og indsatte oplever stor ensomhed. Denne ensomhed forstærkes ofte hos mennesker med etnisk minoritetsbaggrund. Der er sproglige og kulturelle barrierer i forhold til personalet, der skaber en følelse af at være fremmed. Det hele kan virke mere skræmmende og uoverskueligt, fordi man ikke forstår noget af, hvad der foregår. Man kommer let til at tage tingene personligt, også når der ikke er grund til det.

Her kan det være en utrolig hjælp at have en person eller flere personer, der møder en som andet og mere end den "mangel" (sygdom, kriminelle handling), der ligger til grund for ens ophold i institutionen, og som er villig til at lytte og give støtte og tryk.

Det er i denne situation IKS' to projekter kommer ind og tilbyder frivillige ressourcepersoner (pt. i alt ca. 70 personer), der kan støtte og hjælpe patienter og indsatte videre i deres liv og undervise og rådgive personalet.

Samarbejde i fælles rum

IKS har med de to omsorgsprojekter lagt vægt på, at hjælpen og støtten gives i et samarbejde mellem mennesker med forskellig religiøs og etnisk baggrund, og at det sker i fælles rum. På Rigshospitalet er samarbejdet bl.a. synliggjort ved, at imamen har arbejdsplads på kirkekontoret. I Blegdamsvejens Fængsel er der et fælles imam- og præstekontor, og i Vestre Fængsel en "præstegang", hvor også imamens kontor ligger. I alle disse lokaler foregår en daglig udveksling af erfaringer og fordeling af opgaver.

Hospitalspræst og -imam på Rigshospitalet

Betydningen af fælles diakonalt samarbejde

De to diakonale projekter i IKS har ikke blot betydning for aktørerne, de frivillige, der er direkte involveret i arbejdet, og det tillidsforhold, der opstår mellem dem og de mennesker, projekterne retter sig imod, og som har brug for hjælp og støtte. Arbejdet har også betydning for dem, der på forskellig måde stifter bekendtskab med projekterne. Vores erfaringer fra samarbejdet fordeles sig på seks punkter:

1. Det vigtigste er, at man når et fælles mål: næsten får omsorg. At der er mennesker, der får den hjælp og støtte i en krisesituation, de har brug for – og at deres livskvalitet bedres.
2. De borgere, der får hjælp, oplever, at deres behov (også de åndelige) og værdighed anerkendes og tages alvorligt i det samfund, de lever i. Det befordrer en bedre